

[Etusivu](#) > [Numerot](#) > [Numero 5/2025](#)> [Yhteiskirjoittamisen oppaasta selkeyttä tieteelliseen yhteiskirjoittamiseen](#)

NUMERO 5/2025

ARVIOT

Yhteiskirjoittamisen oppaasta selkeyttä tieteelliseen yhteiskirjoittamiseen

Kun tutkijat kirjoittavat yhdessä, syntyy parhaimmillaan kirkasta tekstiä ja uusia oivalluksia – pahimmillaan kaaosta ja kitkaa. Camilla Lindholmin ja Johanna Isosävin teos auttaa tunnistamaan yhteistyön mahdollisuuksia ja haasteita.

Hanna Hämäläinen

19.11.2025

Camilla Lindholm ja Johanna Isosävi

Yhteiskirjoittaminen.

Vuorovedoin

kirkkaaseen tekstiin.

Art House 2025

[Kopioitu
leikepöydälle](#)

Yhteiskirjoittaminen on yliopistomaailmassa yhä yleisempää. Parhaimmillaan yhdessä kirjoitettu teksti on sujuvan ja antoisan yhteistyön tulos. Työtapaan liittyy kuitenkin monenlaisia kompastuskiviä, jotka pahimmillaan koituvat prosessin kohtaloksi.

Pohjoismaisten kielten professori **Camilla Lindholm** ja ranskan kielen apulaisprofessori **Johanna Isosävin** teos *Yhteiskirjoittaminen* tarjoaa ohjeita yhdessä kirjoittamisen prosessiin ja ongelmiin. Kirjassa yhteiskirjoittamisen käytäntöjä tarkastellaan akateemisessa ympäristössä.

Kirja on kolmas kirjoittajiensa yhteistyönä syntynyt yliopistomaailman käytänteitä ja hiljaista tietoa avaava teos. Kirjoittajat havainnollistavat teoksessa tutkimustietoa omista kokemuksistaan käsin sekä tutkijoina että tietokirjailijoina. Lisäksi sisällöllistä moniäänisyyttä teokseen tuovat kirjoittajien laatiman kyselyn vastaukset, joissa tutkijat kertovat yhteiskirjoittamisen käytännöistä.

Teos on suunnattu ensisijaisesti tieteellisten tekstien tekijöille eli tutkijoille tieteenalasta riippumatta. Vaikka teoksessa tunnistetaan eri tieteenalojen välisten käytänteiden erot, siinä korostuu myös ajatus laajemmasta jaetusta

Hanna Hämäläinen on julkisoikeuden yliopistonlehtori Turun yliopistossa.

ymmärryksestä yhdessä kirjoittamisesta. Teos on hyödyllinen myös muille asiantuntijatekstejä yhdessä toisten kanssa kirjoittaville. Lisäksi sitä voidaan hyödyntää (tieteellisen) kirjoittamisen opetuksessa tai ohjauksessa.

Teoksessa on hyödynnetty laajasti kansainvälistä tutkimuskirjallisuutta. Aiheesta kiinnostunut löytääkin käytetystä lähdekirjallisuudesta omalle lukulistalleen monta kiinnostavaa teosta.

Yhteiskirjoittamisen edellytyksiä, kompastuskiviä ja erilaisia kirjoittajakumppaneita

Kirjassa käsitellään yhteiskirjoittamisen syitä, edellytyksiä, haasteita, erilaisia kirjoittajakumppaneita, tekijyyttä ja tekoälyä.

Vaikka yhteiskirjoittaminen on monilla tieteenaloilla vallitseva käytäntö, nykyään se on usein myös valinta sellaisillakin aloilla, joissa tutkimuksia on kirjoitettu perinteisesti yksin. Julkaisupaineet, työntäyteinen arki tai tutkimuksen rahoitusmekanismit saavat yhä useammin vannoutuneimmankin yksinäisen suden pohtimaan yhdessä kirjoittamista. Kirjoittajat toteavatkin tutkijan tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisääntymisen yhteiskirjoittamisen eduiksi. Lisäksi yhteiskirjoittamiseen liittyy sosiaalisia etuja.

Teoksen sivuilla tavataan kiireinen, innokas, epäpätevä ja ansioluettelon paisuttaja. Kyse on ongelmallisista kirjoituskumppaneista, joten heidän tuntomerkinsä kannattaa lukea tarkkaan. Heidän kanssaan tuskin haluaa aloittaa yhteistyötä. Jos kuitenkin on jo päätynyt samaan kirjoitusprojektiin, teoksesta löytää myös neuvoja vaikeuksien ratkaisemiseen — niitä todennäköisesti on luvassa.

Julkaisupaineet, työntäyteinen arki tai tutkimuksen rahoitusmekanismit saavat yhä useammin vannoutuneimmankin yksinäisen suden pohtimaan yhdessä kirjoittamista.

Teos käsittelee yhteiskirjoittamista myös eri uravaiheissa olevien tutkijoiden näkökulmasta ja tekee näkyväksi kirjoittajien välillä vallitsevia valta-asetelmia. Esimerkiksi vakituudessa tehtävässä työskentelevälle senioritutkijalle ei välttämättä ole kovin merkityksellistä, jos yksittäinen

kirjoitusprojekti viivästyy enemmänkin. Määräaikaisena tai apurahalla työskentelevän nuoremman tutkijan uran kannalta sillä saattaa kuitenkin olla keskeinenkin vaikutus.

Kirjoitushankkeen pelisäännöistä sovittava alkuvaiheessa

Teos tarjoaa käytännönläheisiä ja selkeitä ohjeita yhteiskirjoittamisen taitojen kehittämiseen. Kyselystä saadut tosielämän esimerkit tekevät näkyviksi eri tieteenaloilla ja eri uravaiheissa olevien tutkijoiden ajatuksia ja kokemuksia yhteiskirjoittamisesta.

Kirjoittajat käsittelevät yhteiskirjoittamisen teemoja monipuolisesti. Paikoitellen lukukokemuksessa on dialogisuuden tuntua; useamman kerran tekemiini kriittisiin havaintoihin vastattiin myöhemmin teoksessa. Kirja antaa myös uutta ajateltavaa, kuten tekoälyn nimeäminen kirjoittajakumppaniksi. Uuden näkökulman myötä sisällysluettelon perusteella vierastusta aiheuttanut osuus – ”ei taas tätä tekoälyä” – muuttuikin yllättäen kiinnostavaksi.

Teoksessa kuvatut erilaiset yhdessä tekemisen tavat avaavat lukijan ymmärrystä toisenlaista tekemistä kohtaan. Yhdessäkin voi kirjoittaa monella tavalla: rinnakkain tai peräkkäin, omaan osioon keskittyen tai samaa tekstinkohtaa vastavuoroisesti työstäen. Yhteiskirjoittaminen ei olekaan yhdenmukainen prosessi vaan sopiva työskentelyn tapa voi rakentua tekstikohtaisesti.

Prosessi pysyy hallinnassa, jonkun on myös otettava käsiinsä ja tarvittaessa myös uskallettava käyttää sitä.

Teos herättelee pohtimaan myös sitä, millainen kirjoittajakumppani lukija itse on ja kuinka voisi tulla siinä paremmaksi. Ehkä liiankin usein kitkaisissa prosesseissa vikoja haetaan vain muista kuin itsestä. Jokaisen luvun lopusta löytyvät pohdintakysymykset antavat virikkeitä oman toiminnan reflektoinnille.

Kirjoitusprosessien erilaisuudesta johtuen teos ei tarjoa yleispäteviä askelmerkkejä onnistuneeseen yhteiskirjoittamiseen. Sen sijaan se nostaa esiin sujuvan yhteistyön keskeisiä edellytyksiä: johtamista, ennakointia ja keskustelun merkitystä. Samat teemat korostuvat myös silloin, kun yhteiskirjoittaminen ei etene toivotusti. Kirjoitushankkeen pelisäännöistä olisikin hyvä sopia jo varhaisessa vaiheessa ennen sukeltamista sisällöllisiin kysymyksiin. Jotta prosessi pysyy hallinnassa, jonkun on myös otettava ohjat käsiinsä ja tarvittaessa myös uskallettava käyttää valtaa. Tässä erityisesti

ensimmäisen kirjoittajan rooli korostuu.

Esille nostetut sujuvan yhteistyön edellytykset eivät välttämättä ole lukijalle uusia, mutta muistutus niiden merkityksestä on silti paikallaan. Kuten kirjoittajat itsekin toteavat, monissa yhteiskirjoitusprojekteissa jätetään sopimatta keskeisistä asioista, kuten tekijyydestä, ennen työn aloittamista. Kun vaikeuksia kesken projektia ilmenee, moni lienee toivonut, että perusasioista olisi sovittu ennalta.

Lindholmin ja Isosävin teos toimii puheenvuorona myös yhteiskirjoittamisen arkisemmasta puolesta. Vaikka yhteiskirjoittamiseen liitetään toisinaan idealisoituja käsityksiä luovuuden virrasta ja jatkuvaan vuoropuheluun perustuvasta yhteistyöstä, kirjoittaminen – myös yhdessä – on ennen kaikkea työtä. Teos muistuttaa, että onnistunut yhteiskirjoittaminen ei synny itsestään, vaan vaatii tietoista organisointia ja vuorovaikutustaitoja.

Parhaimmillaan yhteiskirjoittaminen voi toki olla antoisa ja vaivaton prosessi, joka kehittää kaikkien kirjoittajien osaamista ja avaa ajattelua uusilla tavoilla. Käytännössä kirjoittamisen tahti voi kuitenkin olla verkkainen, ja matkan varrella vastaan tulla monenlaisia vaikeuksia. Teoksen näkökulma on lohdullinen: vaikka yhteiskirjoittaminen ei aina etene ihanteiden mukaisesti, prosessista saadut opit ja sen tuloksena syntynyt teksti voivat silti olla merkityksellisiä ja arvokkaita.

•

Lue myös:

[Kirja kainalossa kaksisataa vuotta sitten](#)

[Kukapa muukaan kielen arvostuksen nostaisi kuin kieliasantuntija itse](#)

[Opasmainen teos havainnollistaa luovuuden merkitystä tutkimusprosessissa ja tarjoaa työkaluja kirjoittamiseen](#)

PALAA ALKUUN ↑

ARVIOITA